

BIULETYN

KNEM

5/2010

Biuletyn Koła Naukowego Edukacji Muzycznej Wydziału Dyrygentury Chóralnej,
Edukacji Muzycznej i Rytmiki Akademii Muzycznej w Gdańsku

CHÓRALNE DOMINO

czyli rzecz o tym, jak to „Śpiewający
Wrocław” rozśpiewał Polskę,
a „Śpiewająca Polska” rozśpiewała
Pomorze

Na początku był...

WROCŁAW. Rok 2000. Środowisko muzyczne miasta jest wstrząśnięte: w naszych szkołach podstawowych nie ma ani jednego chóru! Tak dalej być nie może! Trzeba działać! Andrzej Kosendiak, Dyrygent i Dyrektor Artystyczny zespołu muzyki dawnej „Collegio di Musica Sacra”, wysuwa projekt powoływania lub reaktywowania w placówkach oświatowych Wrocławia chórów szkolnych. Pomysł spotyka się z aprobatą i finansowym wsparciem samorządu miasta. Zapada decyzja i już 18 kwietnia 2001 r. w auli PSM I st. im. G. Bacewicz ma miejsce uroczysta inauguracja projektu „Śpiewający Wrocław”. Koordynowania organizacyjnych i merytorycznych działań tej muzycznej maszyny podejmuje się Grażyna Rogala – Szczerek. Początkowo chóry pojawiają się tylko w szkołach podstawowych, jednak w niedługim czasie projekt mobilizuje przedszkola, zespoły szkolno – przedszkolne, a wreszcie gimnazja i licea. Fachową pomoc metodyczną zapewnia Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego z Wydziałem Edukacji Muzycznej na czele, merytoryczną – Dolnośląskie Towarzystwo Muzyczne, zaś zaplecze finansowe – wrocławskie władze. Partnerami realizującymi program stają się także Filharmonia im. W. Lutosławskiego we Wrocławiu, Polskie Radio Wrocław, PZChiO – Oddział Dolnośląski we Wrocławiu czy Kuratorium

Oświaty. Organizowane są comiesięczne spotkania z dyrygentami, szkolenia w formie warsztatów i wakacyjne kursy dyrygenckie. Prowadzących chóry wspierają dyrekcje placówek oświatowych, a chórzystów – dyrygenci, rodzina i znajomi. Wszyscy wokół dopingują, mówią, że warto robić to, co robią, że ich wysiłek i zaangażowanie zapracentuje, bo śpiewanie kształci i rozwija, dając przy okazji mnóstwo radości, przyjemności i satysfakcji. W konsekwencji różnorodnych muzycznych i pozamuzycznych zabiegów w ciągu pięciu lat „Śpiewający Wrocław” funkcjonuje w ponad 40 tamtejszych placówkach oświatowych. Chóry sprawdzają się podczas obowiązkowych przeglądów i przesłuchań; biorą udział w koncertach końcoworocznych. Zostaje wydany folder „Wrocławskie Chóry Szkolne”, zeszyty nut oraz płyta „Bo my lubimy śpiewanie” (później także: „Nuż my, dziatki, zaśpiewajmy” – wybór polskich kolęd i pastorałek). „Śpiewający Wrocław” odnosi sukces.

A potem już była...

CAŁA POLSKA. Rok 2006. Pomyślność wrocławskiego projektu zachęca jego twórców do rozszerzenia idei na cały kraj. Bogaty w wieloletnie doświadczenia Andrzej Kosendiak, już nie tylko Dyrygent i Dyrektor Artystyczny „Collegio di Musica Sacra”, lecz także Dyrektor Naczelny Międzynarodowego Festiwalu „Wratislavia Cantans” i Filharmonii Wrocławskiej, inicjuje Ogólnopolski Program Rozwoju Chórów „Śpiewająca Polska”.

Inauguracja projektu ma miejsce 22 marca 2006 r. w Szkole Podstawowej nr 143 im. Stefana Starzyńskiego w Warszawie. Ogłasza ją, podobnie jak w przypadku „Śpiewającego Wrocławia”

w 2001 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierz M. Ujazdowski. Pieczę nad programem wraz z jego funduszami obejmuje z ramienia MKiDN Narodowe Centrum Kultury. Partnerem NCK, wspomagającym metodycznie i merytorycznie „Śpiewającą Polskę” (a także „Śpiewający Wrocław”, przejmując go spod skrzydeł Dolnośląskiego Towarzystwa Muzycznego), staje się „Wratistavia Cantans”. Zostaje powołany zespół koordynatorów regionalnych pod kierunkiem Grażyny Rogali – Szczerek, Koordynatora Ogólnopolskiego (w późniejszym czasie funkcję tę zaczyna dodatkowo sprawować Jolanta Szybalska – Matczak). Aby „Śpiewająca Polska” mogła wystartować w placówkach oświatowych całego kraju we wrześniu 2006 r., dla koordynatorów regionalnych organizowane są spotkania metodyczno – organizacyjne. Najważniejszym z nich, na którym zapoznają się z istotą programu i podejmują dyskusję o metodach swoich działań w regionach, jest dwudniowy zjazd we Wrocławiu na początku kwietnia 2006 r. Koordynatorzy lokalni spotykają się z kolei z nauczycielami dyrygentami i dyrektorami szkół, a do samorządów miejskich wysłane zostają oferty programu obejmujące m.in. opiekę metodyczną nad pedagogami kierującym chórmi. 31 lipca 2006 r. kończy się I nabór wniosków. Rok szkolny 2006/2007 ze „Śpiewającą Polską” rozpoczyna 300 szkół.

Choć śpiew, jako jedna z najbardziej dostępnych form aktywności artystycznej człowieka, nie wymaga dużych nakładów finansowych, to jednak w przypadku popularyzującej go „Śpiewającej Polski” wiąże się ze sporymi kosztami. Gdyby nie dofinansowanie MKiDN do 60% godzin lekcyjnych (4 godziny dydaktyczne tygodniowo w okresie realizacji zajęć), funkcjonowanie programu byłoby bardzo utrudnione. Przez projekt powszechnej edukacji chóralnej spełniane są elementarne założenia NCK: podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej i państwowej, promocja polskiego dziedzictwa narodowego, jako elementu europejskiego dziedzictwa kulturowego, a przede wszystkim edukacja kulturalna oraz zwiększanie zainteresowania kulturą i sztuką.

Główne cele, jakie stawia „Śpiewająca Polska”, to popularyzacja wśród dzieci i młodzieży śpiewu chóralnego, kształcenie ich umiejętności wokalnych i wrażliwości muzycznej. NCK określa „Śpiewającą Polskę” mianem „programu skierowanego do najmłodszych – by przez śpiew mogli radować się życiem, doświadczać bogactwa muzyki, czerpać satysfakcję ze wspólnego śpiewania; by

przez przyjemnie spędzony czas uczyli się wewnętrznej dyscypliny, otwierali na świat kultury”. To, że dziecko doświadcza muzykowania już w wieku szkolnym, może mieć bardzo silny wpływ na ukształtowanie się potrzeby kontaktu ze sztuką i świadomego jej odbioru w dorosłym życiu. Zbiorowy śpiew jako wspólna praca jednostek rozwija nie tylko muzycznie, ale staje się skutecznym środkiem wychowawczym. Dla dzieci w wieku szkolnym śpiewanie w chórze może stać się niezwykle ważnym czynnikiem rozwoju ich osobowości, wrażliwości i wyobraźni. Chórzyści uczą się systematyczności, odpowiedzialności, organizowania czasu wolnego, a także kształcą w sobie umiejętność pracy w grupie. Wychowanie poprzez sztukę w szacunku dla wartości, jakie sztuka niesie, wydaje się być w przypadku młodych ludzi strzałem w dziesiątkę.

Realizacja programu NCK daje chórzystom szansę poznania wartościowej polskiej i światowej literatury muzycznej. Dzieje się to nie tylko za sprawą samego wykonawstwa, ale także z racji uczestniczenia w dorocznych przeglądach chórów szkolnych, na których młodzi ludzie wcielają się również w rolę odbiorcy. Przesłuchania dają im więc szansę zarówno na „pokazanie się”, jak i na skonfrontowanie własnych umiejętności z innymi chórmi, przy jednoczesnym zapoznaniu się z ich repertuarem. A repertuar chórów uczestniczących w programie jest niezwykle zróżnicowany. Śpiewane są zarówno proste utwory z dziecięcej literatury szkolnej, popularne piosenki ludowe, turystyczne czy rozrywkowe, jak również utwory o wysokich walorach artystycznych. Choć większość chórów śpiewa w jednogłosie, to jednak co ambitniejsi, z lepszym warsztatem wokalnym, sięgają po uwrażliwiające na piękno współbrzmień kompozycje wielogłosowe.

„Śpiewająca Polska” zapewnia chórzystom dodatkowe lekcje śpiewu, a także kontakt z wybitnymi artystami – mistrzami. Przy takiej formie rozwoju muzykalności młodych ludzi pojawia się spora szansa, że wielu z nich zasili w przyszłości zarówno amatorskie, jak i profesjonalne zespoły chóralne.

Korzyści ze „Śpiewającej Polski” czerpią także nauczyciele – dyrygenci, którzy doskonalią się zawodowo w kierunku pracy z dziećmi.

Stałymi formami działalności w ramach programu są m.in. warsztaty oraz comiesięczne spotkania dyrygentów. Są one nie tylko bardzo ważnym elementem doskonalenia pracy chóru, ale pomagają w rozwoju warsztatu dyrygenta. Bo prze-

cież każdy dyrygent ma własne metody pracy z dziećmi, a wymiana tych doświadczeń z innymi dyrygentami niesie z sobą nowe pomysły, energię i motywację do dalszej pracy z zespołem.

Od czasu powstania „Śpiewającej Polski” „przewinęły się” przez nią tysiące młodych ludzi w wieku 6-18 lat: zespoły wokalne z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2006/2007 „Śpiewająca Polska” objęła 300 szkół, w 2007/2008 – 450, w 2008/2009 – 408, zaś w roku 2009/2010 – 370. Łącznie 24 regiony.

A wśród nich...

POMORZE. Opiekę nad programem sprawuje w tym w regionie Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, a zwłaszcza Wydział Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki, Katedra Dyrygentury Chóralnej, Jazu i Muzyki Estradowej oraz Zakład Chóralistyki Szkolnej. Rolę koordynatora regionalnego pełni obecnie asyst. Michał Kozorys, prowadzący na gdańskiej uczelni Chór Męski wspomnianego Wydziału. Ten młody dyrygent funkcję koordynatora objął po Dziekanie Wydziału, prof. AM drze hab. Waldemarze Górskim, który ze „Śpiewającą Polską” jest ściśle związany od samego początku jej istnienia. Jest m.in. organizatorem seminariów metodyczno-warsztatowych, a wspomniany Zakład Chóralistyki Szkolnej, którym kieruje, został powołany właśnie z jego inicjatywy w 2008 r. Jego wkład w program jest wręcz nieoceniony.

Obowiązkowe przesłuchania chórów w ramach „Śpiewającej Polski” funkcjonują na Pomorzu pod nazwą „Pomorski Przegląd Chórów”. O ile pierwszy przegląd odbył się w Kościele Św. Barbary w Gdańsku, drugi – w Kościele Św. Jerzego w Sopocie (w ramach III Międzynarodowego Festiwalu Chóralnego MUNDUS CANTAT), o tyle wszystkie kolejne znalazły stałe miejsce w kalendarzu imprez organizowanych w Sali Koncertowej gdańskiej Akademii Muzycznej.

Do końca 2009 r. w wokalne rywalizacji wzięły udział zespoły z 16 pomorskich miejscowości. Wśród nich znalazły się: Bożepole Wielkie, Elbląg, Gdańsk, Gdynia, Kłodawa, Miastko, Mosty, Nowy Dwór Gdański, Pinczyn, Pruszcz Gdański, Pszczółki, Puck, Pelplin, Słupsk, Szemud oraz Warcino.

W ciągu 7 pomorskich przeglądów na scenie pojawiły się łącznie 32 różne chóry, z których dwa – Chór BEL CANTO Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Bożympolu Wielkim oraz Szkolny

Chór Zespołu Kształcenia i Wychowania z Pinczyna – wzięły udział we wszystkich edycjach „Śpiewającej Polski”.

Gdyby przyjrzeć się statystykom, można stwierdzić, że na przeglądy przyjeżdża coraz mniej zespołów. O ile w pierwszym z nich wzięło udział 18 chórów (i był to – póki co – rekord ilościowy), o tyle na ostatnim, „VII Pomorskim Przeglądzie Chórów”, który odbył się 9 grudnia 2009 r., zjawili się tylko 10. Jednak zasiadającego w jury – obok prof. AM dra hab. Waldemara Górskiego i prof. Anny Fiebig – prof. Marka Rocławskiego fakt ten zdaje się nie martwić. Świadczą o tym jego słowa tuż przed ogłoszeniem wyników: *Po raz pierwszy byłem uczestnikiem tego przeglądu i słuchałem was z wielką radością i zaciekawieniem. Cieszy mnie, że w dobie upadku wielu chórów szkolnych, chóry, które wchodzi w projekt „Śpiewającej Polski” działają, śpiewają, pokazują się i promują kulturę chóralną na zewnątrz. Ponieważ sam jestem dyrygentem, wiem ile trzeba włożyć cierpliwości i pracy w to, żeby przygotować zespół. Tym bardziej duże brawa należą się wszystkim chórom: i szkół podstawowych, i gimnazjalnych, i licealnych. Poświęćcie swój czas nie tylko na zajęcia szkolne czy obowiązki domowe, ale także na to, by przyjść na próbę i przez 2-3 godziny ćwiczyć, żeby dojść do takich, a nie innych rezultatów. Nie byłoby jednak tych wszystkich chórów, gdyby nie wasi dyrygenci! To im właśnie należą się ogromne brawa: za ich pracę, zaangażowanie i cierpliwość; za to, że promują z wami tę piękną sztukę chóralną.*

Owa „sztuka chóralna” młodych ludzi związanych z programem „Śpiewająca Polska” króluje na scenie Sali Koncertowej gdańskiej uczelni dwa razy w roku: zimą, kiedy chóry prezentują kolędy, oraz wiosną, kiedy repertuar jest dowolny. Ciekawostką jest, że niektóre zespoły stawiają na regionalizm i w ramach promocji swojej „małej ojczyzny” wykonują utwory w języku kowieńskim czy kaszubskim.

Przeglądy rozpoczynają się albo *Hymnem Śpiewającej Polski*, albo wybraną kolędą (kolędami), zaśpiewaną przez wszystkie chóry.

„VII Pomorski Przegląd Chórów” pod hasłem „Hej kolęda, kolęda...” rozpoczęło 254 młodych chórzystów, którzy do akompaniamentu asyst. Tomasza Niżygorockiego wykonali wspólnie: „Co za dzień radosny”, „Z narodzenia Pana”, „Christus natus est nobis” oraz „Wśród nocnej ciszy”. Dyrygował asyst. Michał Kozorys, będący zarazem sekretarzem jury.

Tradycją każdego przeglądu jest także koncert zaproszonego gościa, przypadający na czas obrad jurorów. Do tej pory gościnnie wystąpili: Chór Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I st. oraz Chór i Orkiestra Smyczkowa OSM I i II st. im. F. Nowowiejskiego w Gdańsku (dyr. Teresa Pabjańczyk), Reprezentacyjny Zespół Sygnalistów Myśliwskich, Dziecięcy Zespół Sygnalistów Myśliwskich oraz Zespół Wokalny ze Szkoły Podstawowej w Warcinie (dyr. Roman Seta), Chór Kameralny 441 Hz (dyr. Anna Borkowicz) oraz – na ostatnim przeglądzie – Zespół wokalny „Tutti e Solo” (dyr. Wiktoria Koleśnicka).

Przeglądy mają charakter konkursu, w którym jego uczestnicy otrzymują złote, srebrne lub brązowe dyplomy, zaś na ręce dyrygentów najlepszych zespołów w danych kategoriach wiekowych wędrują Puchary Rektora Akademii Muzycznej w Gdańsku. „VII Pomorski Przegląd Chórów” bezapelacyjnie należał do Chóru Szkoły Podstawowej nr 14 w Gdańsku (dyr. Ilona Orzechowska), Chóru Zespołu Kształcenia i Wychowania w Pinzynie (dyr. Wojciech Gdaniec) oraz Chóru Liceum Ogólnokształcącego im. A. Mickiewicza w Miastku (dyr. Katarzyna Bąk), bo to właśnie one zdobyły owe puchary. Złoto błysnęło dla Chóru Szkoły Podstawowej nr 20 w Gdyni (dyr. Joanna Polak), Chóru Szkoły Podstawowej nr 40 w Gdyni (dyr. Jolanta Karge), Chóru Szkolnego ze Szkoły Podstawowej nr 29 w Gdyni (dyr. Ewa Szwed), Chóru Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Bożympolu (dyr. Aleksandra Ropela) oraz Scherzi Musicali z XIX LO w Gdańsku (dyr. Daria Polanowska). Srebro otrzymał Chór Szkoły Podstawowej w Kłodawie (dyr. Krzysztof Rek). Natomiast brąz powędrował do Chóru I Gdańskiego Liceum Katolickiego im. Św. Wojciecha w Gdańsku (dyr. Aleksandra Świątek). O tym, jakie wyniki i jakie zmiany przyniesie „VIII Pomorski Przegląd Chórów”, dowiemy się już w czerwcu 2010 r.

KOMENTARZ

W całej tej, jakże bajkowo brzmiącej, opowieści o „Śpiewającej Polsce” (a wcześniej o „Śpiewającym Wrocławiu”) pominięte zostały problemy, z jakimi muszą borykać się chóry. Nie ma tu ani zniecierpliwienia, potu i zagryzionych warg dyrygentów, ani zmęczenia, zniechęcenia, tremy czy dziecięcych łez. Nie ma także wielu innych problemów związanych z ograniczonymi możliwościami (zarówno dzieci, jak i samych dyrygentów), czasem czy wreszcie funduszami. Wiadomo jednak, że istnieją i w mniejszym czy większym stopniu istnieć będą. Świadomie więc zostały z tekstu wyeliminowane. Bo w całym tym muzyczno- edukacyjnym projekcie pod szyldem „Śpiewająca Polska” liczy się efekt końcowy: radość, jaka maluje się na twarzach chórzystów, kiedy stają na scenie i zaczynają śpiewać. Tego nic nie zastąpi.

Sylvia Holeksa

W Y D A R Z E N I A

Kaszuby pokonały musicale i kołysanki

Konkurs na najlepszą audycję szkolną

Drugi semestr roku akademickiego 2008/2009 przyniósł „czwartowidziałowcom” kolejną, III edycję konkursu KNEM na najlepszą audycję szkolną. W zorganizowanych przez KNEM potyczkach wzięli udział studenci IV roku studiów 5-letnich magisterskich oraz I roku studiów 2-letnich uzupełniających magisterskich, specjalności „edukacja muzyczna”.

Konkurs składał się z 3 etapów. W pierwszym z nich jury w składzie: prof. zw. Zbigniew Bruna (przewodniczący), ad. dr Gabriela Konkol oraz wykł. Michał Kierzkowski oceniało scenariusze audycji (wpłynęło ich 18), zaś w drugim (zakwalifikowano do niego połowę prac) – stworzone do scenariuszy prezentacje multimedialne. W ostatnim etapie, który odbył się 15 maja 2009 r. w Auditorium Akademii Muzycznej w Gdańsku, najlepsza trójka studentów przeprowadziła swoje audycje przy udziale uczniów z sąsiadującej z Akademią Szkoły Podstawowej nr 4 im. Kazimierza Jagiełłończyka.

Finał należał do Agnieszki Zelewskiej, której jury przyznało I miejsce za audycję „Kaszuby – moja mała ojczyzna”. II miejsce ex quo zajęły: Sylwia Holeksa za „Zaśpiewaj mi, mamol – najpiękniejsze kołysanki” oraz Małgorzata Paczesna

za „Musicale wszechczasów”. Zwycięzcy otrzymali dyplomy oraz nagrody pieniężne.

Tegoroczna edycja konkursu została ogłoszona 4 stycznia 2010 r. Ważne terminy związane z konkursem: do 26 marca – składanie scenariuszy, 2 kwietnia – ogłoszenie wyników I etapu, do 23 kwietnia – składanie prezentacji multimedialnych, 30 kwietnia – ogłoszenie wyników II etapu, 11 maja – finałowe przeprowadzenie audycji szkolnej przy udziale uczniów; ogłoszenie wyników.

Sylwia Holeksa

Magia Świąt w kołędach ukryta

Święta Bożego Narodzenia to czas upamiętniający to, co wydarzyło się w Betlejem przed dwoma tysiącami lat. Dla nas jest to przede wszystkim czas, w którym pragniemy być wszyscy razem i wspólnie otwierać serca na radość płynącą z Narodzenia Bożej Dzieciny.

Jednym z najlepszych sposobów na godne przeżycie tych świąt jest wspólne kołędowanie, zatem członkowie KNEM - studenci Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki – już po raz drugi zorganizowali świąteczny koncert kołęd dla dzieci i młodzieży. Impreza ta należy do cyklu koncertów *Studenci – uczniom*, w których uczestniczą podopieczni gdańskich szkół i placówek oświatowych.

Drugi koncert pod hasłem „Magia Świąt”, który odbył się 15.12.2009 r. przyciągnął słuchaczy ze Specjalnego Ośrodka Rewalidacyjno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży z Autyzmem w Gdańsku.

Dzięki wielkiemu zaangażowaniu nie tylko studentów, ale i wykładowców IV Wydziału – ad. dr Gabrieli Konkol, opiekunowi KNEM i pomysłodawczyni całego przedsięwzięcia, mgr Małgorzacie Kuchtyk, wykł. Michałowi Kierzkowskiemu – możliwym było zorganizowanie tego niezwykłego koncertu.

W towarzystwie poetyckich słów i prezentacji multimedialnej pojawiły się kołеды i pastorałki w przeróżnych aranżacjach. Mogliśmy usłyszeć następujące utwory: *Archanioł Boży Gabriel* (Anna Roślawska – fortepian, Julianna Styn – vocal, Tomasz Chyła – skrzypce), *Cicha noc* (Adrianna Kalinowska – fortepian, Bernadetta Koziół, Monika Szopa – skrzypce), *Tupu, tup po śniegu* (Olga Szeszeń, Wiesława Szypelt, Małgorzata Paczesna, Agnieszka Zelewska, Marta Szutenberg – vocal i instrumenty szkolne), *Gdy śliczna Panna* (dyr. Katarzyna Pieńkosz), *Aqua de Beber, Bethlehem*

(zespół wokalny kierunku jazz i muzyka rozrywkowa, dyr. mgr Małgorzata Kuchtyk), *Pójdźmy wszyscy do stajenki* w wersji tradycyjnej, bossa nova, swing, blues i gospel (Joanna Knitter – vocal, Michał Ciesielski – fortepian), *Tryumfy Króla Niebieskiego, Let it snow* (Marcin Malesa – trąbka, Tomasz Chyła – skrzypce, Tomasz Brzozowski – fortepian), *Somewhere in my memory* (Joanna Chęcińska, Katarzyna Zelem – vocal, Marta Sandak – flet, Adrianna Kalinowska – fortepian), *All I Want For Christmas Is You* (Julianna Styn – vocal, Adam Rosiński – fortepian), *Bóg się rodzi* (Krzysztof Majda – vocal, Tomasz Brzozowski – fortepian), *Cena to dziwna* (Agnieszka Łabuda – vocal, Agata Sierańska – fortepian), *White Christmas* w aranżacji na instrumenty szkolne (zespół instrumentalny, Julianna Styn – vocal, Adam Rosiński – fortepian, dyr. Sylwia Holeksa). Należy także odnotować czynny udział w koncercie Michała Szagźdowicza, studenta V roku specjalności *edukacja muzyczna*, który zajął się wideorejestracją koncertu oraz Rafała Wyciszkiwicza, studenta II roku studiów magisterskich uzupełniających specjalności *edukacja muzyczna*, za fotografowanie całej imprezy. Całość poprowadziły Małgorzata Paczesna (jednocześnie autorka prezentacji multimedialnej) i Justyna Połlocka.

Za obecność i ciepłe słowa po koncercie podziękowania należą się: prof. nadzw. Annie Fiebig, ad. Małgorzacie Małgeri, ad. Annie Galikowskiej - Gajewskiej, ad. dr. Marzenie Kamińskiej, prof. zw. Markowi Roślawskiemu, prof. AM Marcinowi Tomczakowi oraz prof. zw. Zbigniewowi Brunie.

Liczmy na równie udane wspólne kołędowanie w 2010 roku!

Julianna Styn

Audycje szkolne: CZAS – START!

Jak co roku w naszej Akademii Muzycznej rozpoczął się cykl audycji przeznaczonych dla uczniów szkół podstawowych. Odbywają się one raz w miesiącu, a prowadzone są przez studentów I roku studiów uzupełniających magisterskich pod kierunkiem wykł. Michała Kierzkowskiego. W poprzednim roku akademickim audycje te przyciągnęły nie tylko dzieci, ale również studentów i wykładowców, którzy przybyli obejrzeć, co takiego wyczyniają śmiesznie poubierani studenci poruszający się po Akademii. Czy nowicjusze nas zaskoczą, stworzą coś ciekawszego?

Pierwsza audycja szkolna pod tytułem *Zespoły ludowe, jazzowe i rockowe* odbyła się **3.11.2009** roku w Sali S2. Audycję zgrabnie prowadził Adam Rosiński. Jako debiutant bardzo dobrze odnalazł się w roli prowadzącego i przygotowującego całe widowisko. Dzieci jak zawsze mogły oglądać prezentację multimedialną oraz wysłuchać muzyki „na żywo”. Gościnnie w audycji wziął udział grający na trąbce Marcin Malesa, oraz Olga Szerszeń, która zaśpiewała dwa utwory: *Konik na biegunach* oraz *Eye of the tiger*. Na gitarze grał Krzysztof Pawłocki. Dzieci mogły usłyszeć również ludowe utwory Oskara Kolberga i poznać różne instrumenty ludowe. Była to pierwsza audycja przygotowana przez nową można by rzec „brigadę”. Całość była pełna opanowania i spokoju, a to za sprawą prowadzącego, który poprowadził ją niczym „stary, doświadczony wyjadacz”.

Jeszcze w tym samym miesiącu, a dokładnie **24.11.2009** r. została przeprowadzona kolejna audycja muzyczna pod nazwą *Muzyka z reklam*. Tym razem w roli prowadzącego wcielił się drugi student I roku studiów uzupełniających magisterskich specjalności „edukacja muzyczna” – Krzysztof Pawłocki. Ten gitarzysta o rockowym wyglądzie doskonale nawiązał kontakt z dziećmi. Audycja była niezwykle ciekawa. Można było obejrzeć podczas prezentacji multimedialnej znane utwory i ich reklamowe wersje. Reklama BONDUELLE wykorzystując hity muzyczne takie jak: *Hit The Road Jack*, *The one that I want* z musicalu *Grease* czy *Singin In The rain* tworzy chyba każdemu bliskie utwory: *Gdzie jest groszek*, *Zielono mi kiedy cię widzę* albo *I singin In The rain*, *zielono czuje się...* Wszystkie te utwory w oryginalnych wersjach zaprezentowali uczniom studenci akade-

mii. Krzysiu w występie pomogli znani już dzieciom studenci II roku studiów uzupełniających magisterskich: w utworze „Singin In The rain” dzieci mogły ponownie usłyszeć Agnieszkę Zelewską, a w pozostałych „bonduelowych” utworach Wiesławę Szypelt i Olę Szerszeń. Wiesia wykonała również *Habanerę* z opery *Carmen*, której motyw każdy rozpoznał z reklamy płynu do czyszczenia AJAX.

Kto nie zna melodii z ramówki znanej stacji TVN? Utwór *The Show* zaśpiewała i w rolę Lenki wcieliła się Olga Szerszeń. Nie zabrakło nawet zabawnego motywu z wyrwaniem płatków z kwiatka, który trwał w wykonaniu Oli śmiesznie długo, pewnie dlatego, iż płatków było dużo ☺

Największe poruszenie wśród dzieci wywarły dwa utwory. Pierwszy to *Hands up* znany z reklamy ketchupu Heinz, a drugi to znany przebój zespołu Queen *We will rock you*, wykorzystany w reklamie Pepsi. Uczniowie z pomocą studentów mogli tańczyć i śpiewać do tych utworów. Audycja ta była wyjątkowo barwna i aktorska, pełna przebieżanek i rekwizytów. Krzysiu z pomocą Adama Rosińskiego, który przez całą audycję akompaniował na fortepianie, wspaniale poprowadził przedstawienie.

16.12.2009 roku odbyła się kolejna audycja. Tematyka jak można się domyśleć z racji daty – świąteczna. Tym razem prowadzona była przez Adama Rosińskiego. Do grupy śpiewającej dołączyła Julianna Styn, która razem z Wiesią i Olgą wykonywały w ciekawym opracowaniu znane kolędy i pastoralki. Dzieci, jak jeszcze na żadnej z dotychczasowych audycji, mogły śpiewać prawie do wszystkich utworów. Niezwykłą radość sprawiała im gra na instrumentach szkolnych. Największym powodzeniem cieszyły się marakasy. Audycję szkolną przyszli również posłuchać inni studenci IV Wydziału. Zaskoczeni, że tak można się bawić z dziećmi podczas zajęć chętnie przyłączyli się do śpiewania kolęd i do aktywności ru-

chowej. I tak usłyszeć można było m.in: *Przybieżeli do Betlejem, Gdy śliczna Panna, Oj Maluśki, Maluśki, Kulig* i inne znane świąteczne utwory. Na pewno niezapomnianą piosenką było *Tupu tup po śniegu*, którą poprowadziła Wiesława Szypelt. Piosenka ta przypadła do gustu nie tylko dzieciom, ale również studentom, którzy niczym małe dzieci tańczyli i bawili się podczas jej wykonywania. Do dziś można ją czasem usłyszeć nuconą chodząc po uczelni. Co bardziej szaleni nie wstydzą się dołączać do niej fragmentów układu choreograficznego. My ją nazwaliśmy „hitem akademii muzycznej” ☺.

Podsumowując dotychczasowe audycje szkolne trzeba przyznać, że w niczym nie są one gorsze od tych prowadzonych w poprzednim roku. Krzysiu i Adam dają sobie wspaniałe radę. Może przez to, że prowadzą je mężczyźni występy są nawet bardziej opanowane i ułożone, a dzięki pomocy starszych koleżanek nabierają one lekkości, wesołego charakteru oraz pełnego profesjonalizmu kontaktu z dziećmi.

Olga Szerszeń

Śpiewający podbój Łodzi

Oplacił się trud chórzystów Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki Akademii Muzycznej w Gdańsku włożony w przygotowania do udziału w XII Łódzkim Festiwalu Chóralnym CANTIO LODZIENSIS 2009. Przywieźli z niego łącznie aż cztery nagrody!

Pierwszą z nich – I miejsce w kategorii „gospel i muzyka rozrywkowa” – zdobył Chór Męski pod dykcją asyst. Michała Kozorysa. Trzy pozostałe – nagroda specjalna za najlepsze wykonanie utworu współczesnego kompozytora łódzkiego, nagroda studentów Akademii Muzycznej w Łodzi (przyznawana w porozumieniu z jury) dla najlepszego wykonawcy festiwalu, oraz ta najważniejsza: Grand Prix „Cantio Lodziensis 2009” – przypadły Chórowi Żeńskiemu „Gaudium per Cantio” (startującemu w kategorii „chóry akademickie”) pod dykcją prof. Anny Fiebig.

Wśród utworów, którymi chóry wyśpiewały sobie zwycięstwo, znalazły się: *Ja-da* Boba Carletona, *My Eveline* Sigmunda Spaetha, *What shall we do* w aranżacji Alice Parker, *Tootsie goodbye* Gusa Kahna oraz *Swingin' with the saints* w aranżacji Marka Hayesa (Chór Męski), a także *Domine, non sum dignus* Tomasa Luisa da Vittorii, *Pater Noster* Rolfa Lukowsky'ego, *Jubilare Deo* Piotra Jańczaka oraz *Litania do Marii Panny* łódzkiego kompozytora Andrzeja Hundziaka do słów Jerzego Lieberta (Chór Żeński „Gaudium per Cantio”).

Przesłuchania konkursowe odbyły się w Łódzkim Domu Kultury i trwały przez cały weekend, od 21 do 22 listopada 2009 r. O nagrody przyznawane w 8 kategoriach walczyły łącznie 24 chóry i zespoły wokalne z całej Polski. W skład jury pod przewodnictwem prof. Józefa Świdra z Akademii Muzycznej w Katowicach weszli profesorowie z Akademii Muzycznej w Łodzi: Anna Domańska, Andrzej Ryłko i Sławomir Kaczorowski, oraz profesor Mariusz Kończal z Akademii Muzycznej w Bydgoszczy.

Atrakcją poprzedzającą festiwal był piątkowy występ światowej sławy ukraińskiego sekstetu wokalnego Tercja Pikardyjska. Z kolei na zakończenie „Cantio Lodziensis”, tuż przed ogłoszeniem wyników konkursu, z koncertem wystąpili: japoński tenor Jo Shinsho oraz Chór Mieszany „Rello” z Estonii (dyrygent: Thea Paluoja).

POSŁOWIE: O „CANTIO LODZIENSIS”

Festiwal jest imprezą cykliczną o zasięgu ogólnopolskim. Głównym jego celem jest popularyzacja chóralistyki oraz literatury chóralnej polskiej i zagranicznej. Organizatorami imprezy są: Łódzki Dom Kultury, Polski Związek Chórów i Orkiestr oraz Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi. Festiwal posiada formułę konkursu, a biorące w nim chóry i zespoły wokalne oceniane są przez Jury powołane przez organizatorów w 8 kategoriach: dziecięca, młodzieżowa, akademicka, stowarzyszenia i towarzystwa śpiewacze, szkoły muzyczne I st., szkoły muzyczne II st., zespoły wokalne oraz gospel i muzyka rozrywkowa. Najlepsze chóry otrzymują nagrody i wyróżnienia. Przyznawana jest również nagroda specjalna

za najlepsze wykonanie utworu współczesnego kompozytora łódzkiego. W ramach festiwalu odbywa się też seminarium dla dyrygentów prowadzone przez profesorów Akademii Muzycznych z Łodzi, Poznania i Katowic.

Sylvia Holeksa

Gdańskie rytmiczki w Wiedniu

W dniach od 5 do 9 października 2009 roku na University of Music and Performing Arts w Wiedniu odbył się Europejski Kongres Rytmiki, którego myślą przewodnią była odpowiedź na pytanie: Czym jest Rytmika dzisiaj i jak postrzega ją współczesna Europa? Kongres nie tylko uświetnił obchody 50-ciu lat istnienia Rytmiki w mieście Mozarta i Straussa, ale zgromadził też rzesze pedagogów, studentów oraz osób zainteresowanych dalcrozowską ideą muzycznej edukacji. W spotkaniu wzięło udział 48 instruktorów z 6 krajów, Polskę reprezentowała 7 osób, w tym 3 pedagogów naszej Akademii Muzycznej: ad. Anna Galikowska - Gajewska, ad. Małgorzata Malgeri, ad. dr Marzena Kamińska.

Gdańskie rytmiczki aktywnie uczestniczyły w kongresie. I tak ad. dr Marzena Kamińska wygłosiła między innymi wykład na temat „The source of inspiration in motion interpretations of music”. Z kolei ad. Małgorzata Malgeri przygotowała wykład z prezentacją pt. „Spirit of Romantic Period in an Interpretive Movement of the „Nocturne in E - Flat Major” op. 9, nr. 2, and „Etude in C - Minor” op. 10, nr 12 by Frideric Chopin”. Tematem warsztatów, jak również wykładu ad. Anny Galikowskiej – Gajewskiej był “Sonoristic timbre’s effects of the 20th century’s music and expression of the move” na przykładzie twórczości polskich kompozytorów. Zajęcia prowadzone przez polskich pedagogów cieszyły się powodzeniem wśród uczestników kongresu. Przyczyniła się do tego zapewne różnorodność przygotowanych form zajęć. Wykłady, warsztaty i dyskusje toczyły się w grupach. Po całodziennych zajęciach wszyscy spotykali się w uroczym teatrze „Akcent”, który przez kolejne 3 wieczory stał się Mekką europejskiej Rytmiki - oczywiście w jej artystycznym wymiarze. Na scenie ogółem zaprezentowało się 14 zespołów wykonawców z 6 europejskich krajów: z Austrii, Belgii, Niemiec, Polski, Szwajcarii i Szwecji. Wszyscy artyści na swój sposób interpretowali muzykę w ruchu i przestrzeni. 7 października na deskach teatru wystąpiła grupa gdańskich studentek specjalności Rytmika w składzie: Joanna Chmielewska, Aleksandra Konicz, Małgorzata Santor, Ewelina Pluta – studentki II roku oraz Anna Baranowska, Monika Borchardt, Natalia Szura – studentki V roku. Ich występ został przyjęty owacyjnie. Polskie kompozycje ruchowe (na tle innych propozycji europejskich) wyróżniały się różnorodnością w doborze muzyki, doskonałym wyczuciem smaku artystycznego, ciekawymi rozwiązaniami w przestrzeni, ale przede wszystkim pełnym wyrazu, ekspresyjnym ruchem. Po prostu Polska górą!!!

Kolejnym bardzo ważnym wydarzeniem kongresowym było spotkanie plenarne wszystkich 51 pedagogów przybyłych do Wiednia. Prof. Angelika Hauser, organizator meetingu poprowadziła panel dyskusyjny. Głównym tematem naszych rozważań była próba odpowiedzi na pytanie: Czym jest dzisiaj Rytmika? Jak możemy ją zdefiniować? Wywiązała się ożywiona dyskusja, w której głos zabrali zarówno bardzo doświadczeni nauczyciele z długoletnim stażem, jak i pedagodzy reprezentujący młodsze pokolenie, osoby z krajów Europy zachodniej i pedagodzy z Polski. I chociaż nie uda-

Biuletyn Koła Naukowego Edukacji Muzycznej
Wydział IV Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku

ło się nam w Wiedniu stworzyć wspólnej definicji Rytmiki, która w pełni oddawałaby bogactwo treści i idei Dalcroze'a, to zachęćmy ciekawą merytorycznie dyskusją będziemy zapewne jeszcze długo poszukiwać odpowiednich słów tłumaczących - Czym jest Rytmika?

Pierwszy Europejski Kongres Rytmiki zakończył się w atmosferze radości i zadowolenia ze wspólnie spędzonych chwil w międzynarodowym towarzystwie. Już z niecierpliwością oczekujemy kolejnego spotkania, tym razem w 2012 roku w Bienne (Szwajcaria).

Anna Galikowska-Gajewska

Królowa Śniegu

15.01.2010 r. w sali S2 Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku odbyło się kolejne przedstawienie słowno – muzyczne, tym razem oparte na baśni H. Ch. Andersena *Królowa Śniegu*. W rolę aktorów wcielili się uczniowie klas II i III Szkoły Podstawowej nr 4 w Gdańsku, których opiekunem jest Pani mgr Emilia Sulkowska. Na potrzeby przedstawienia studenci II roku Edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej pod kierunkiem prof. Krzysztofa Olczaka skomponowali i zaaranżowali utwory muzyczne oddające charakter tej znanej baśni. Nad całością projektu, pod baczny okiem ad. dr Gabrieli Konkol czuwały studentki II roku specjalności „Edukacja muzyczna z językiem angielskim” Julianna Styn i Joanna Wrońska. Odbiorcami przedstawienia byli uczniowie „zerówek” oraz klasy II Szkoły Podstawowej nr 50 w Gdańsku. Spektakl bardzo podobał się dzieciom. Cenna była dla nich przede wszystkim możliwość kontaktu z brzmieniem "żywych" instrumentów. Z niecierpliwością czekamy na kolejne przedstawienia i życzymy organizatorom owocnej pracy!

Małgorzata Paczesna

Ja(z)zaśpiewam!

Pod takim tytułem 23.01.2010 r. odbył się koncert studentów wokalistyki jazzowej i estradowej Wydziału Dyrygentury Chóralnej Edukacji Muzycznej i Rytmiki. Mieliśmy okazję usłyszeć wiele interesujących interpretacji standardów jazzowych, a także ambitnych piosenek rozrywkowych. Studenci prezentowali się z akompaniamentem fortepianu, a także z towarzyszeniem zespołów. Oprócz solistów wystąpiły także jazzowe zespoły wokalne studiów dziennych i zaocznych. Publiczność zgotowała młodym artystom gromkie owacje, nie zabrakło bisów. Koncert utrzymany był w pogodnym nastroju, obok utworów Gershwina, Jobima, Hammersteina zabrzmiały piosenki Alicii Keys i wielu innych znanych i lubianych autorów. Sala wypełniona była po brzegi i z pewnością był to koncert wart powtórzenia, a idea godna kontynuowania!

Krystyna Stańko

fot. Przemysław Bator

Muzyczna Barbórka

Sąsiadująca z Akademią Muzyczną parafia św. Barbary, postanowiła uczcić imieniny swojej patronki nieco bardziej wyjątkowo niż zazwyczaj. Proboszcz parafii na obchody odpustowe zaprosił samego arcybiskupa – Sławoja Leszka Głódzia. Święto parafii urozmaicił koncert Chóru Gaudium per canto, prowadzony przez prof. Annę Fiebig, zaś oprawą muzyczną zajęli się studenci Muzyki Kościelnej. Muzyczna strona, trwających ponad 3 godziny obchodów odpustowych, została przyjęta bardzo entuzjastycznie; jedyna wskazówka dla wykonawców, aby na przyszłoroczną Barbórkę ubrać się nieco cieplej.

Marta Sandak

KALENDARIUM

I OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA KÓŁ NAUKOWYCH EDUKACJI MUZYCZNEJ

GDAŃSK, 4- 5 MARCA 2010 roku

Temat konferencji:

ZAINTERESOWANIA MUZYCZNE DZIECI I MŁODZIEŻY: STAN I UWARUNKOWANIA

Miejsce:

**Akademia Muzyczna im. Stanisława
Moniuszki w Gdańsku**
(sala koncertowa oraz S1)

*Uczestnicy konferencji to studenci i pedagodzy
następujących uczelni:*

Akademia Muzyczna w Krakowie

*Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w
Gdańsku*

*Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy-
Instytut Edukacji Muzycznej*

*Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu-
Instytut Pedagogiki i Języków Obcych*

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

Komitet naukowy:
prof. Zbigniew Bruna
ad. dr Gabriela Konkol- opiekun KNEM

Komitet Organizacyjny I OKKNEM
wykl. Michał Kierzkowski
Justyna Pobłocka
Julianna Styn
Agnieszka Zelewska

SKERCINKI

Muzyczna telenowela – ciąg dalszy...

...Po ceremonii odbyła się uczta. Dominanta przybyła z podwójnym opóźnieniem, gdyż, schodząc schodami ze swej komnaty, odziana w długą, purpurową tonikę, nie zauważyła, że szósty stopień był obniżony i nieszczęśliwie upadła, niszcząc sobie na głowie trwałą modulację. Po chwili jednak wszyscy goście zasiedli w układzie skupionym do okrągłego jak koło kwintowe stołu. Stół ugiął się pod ciężarem rozmaitych potraw. Czegóż tam nie było! Alikwoty w zalewie oktawowej, rozki angielskie, kuplety schabowe alterowane, na deser zaś przepyszna akolada mleczna z orzechami. Goście jedli ze smakiem, aż im się uszy trzęsły. Tylko Dominanta nic nie tknęła, ponieważ dbała o pięciolinie. Bardzo pragnęła odzyskać swą dawną, szczupłą figurację. ☺ Ciąg dalszy nastąpi...

Zarząd KNEM
w roku akademickim 2009/2010
Przewodniczący: Katarzyna Pieńkosz
Wiceprzewodnicząca: Julianna Styn
Sekretarz: Michał Szagzdowicz
Skarbnik: Bernadetta Koziol
Opiekun KNEM: dr Gabriela Konkol

Wydawca:

Koło Naukowe Edukacji Muzycznej Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Rytmiki Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Redaguje zespół:

Studenci specjalności Edukacja Muzyczna
dr Gabriela Konkol (redaktor naczelny)
Opracowanie graficzne, skład i łamanie:
wykl Michał Kierzkowski

All rights reserved

Biuletyn jest dostępny w wersji elektronicznej na stronie:
www.amuz.gda.pl/knem